

Aan
RvB, Fred Paling, Titus Livius, Peter Ploegsma, Ron Bos, Jaco Coster

Datum
29 augustus 2007
Van
KENNISCENTRUM,

Cc
Jan Stalman

Peter Rijsburger
T (020) 687 1956
Peter.Rijsburger@uwv.nl

Ed Berendsen
T (020) 687 1625
Ed.Berendsen@uwv.nl

Onderwerp

KM 07/14 ZW ramingen 2007-II

Puntsgewijze samenvatting van de belangrijkste signalen

- **Raming:** *Onder invloed van de realisaties zijn de ramingen van de uitkeringsjaren voor 2007 en 2008 met 8.000 (6%) verhoogd. Deze bijstelling is vooral het gevolg van een bijstelling van de raming van de uitkeringsjaren bij de uitzendkrachten en de zieke werklozen.*
- **Augustusbrief:** *De ramingen van SZW voor de augustusbrief en de actuele UWV-ramingen verschillen substantieel op het punt van de uitkeringsjaren ZW. Hoewel de verschillen tussen de UWV-raming en de raming voor de augustusbrief voor het grootste deel verklaarbaar zijn blijft er een mate van onduidelijkheid bestaan. Om in de toekomst de mate van onduidelijkheid zo klein mogelijk te houden en gegeven het belang van de juninota voor de besluitvorming rond de augustusbrief is het noodzakelijk dat het overleg naar aanleiding van de juninota verder wordt geïntensiveerd.*

Inleiding

Ten behoeve van de begrotingscyclus 2008 en de fonds- en premienota's wordt periodiek een raming gemaakt van de volumeontwikkeling van de sociale zekerheidswetten. Daarin worden de beleidsuitgangspunten, de macro-economische ontwikkeling van het CPB en de realisaties bij de verschillende wetten verwerkt. De beleidsuitgangspunten worden in overleg tussen SZW en UWV vastgesteld. Dat is eerder dit jaar gebeurd. Bij het opstellen van de ramingen zijn de realisaties tot en met het tweede kwartaal van 2007 verwerkt. De belangrijkste wijzigingen zijn dat de ramingen voor enkele vangnetgroepen naar boven zijn bijgesteld. In deze kennismemo wordt verder ingegaan op de volumeaantallen die in de augustusbrief zijn opgenomen (zie bladzijde 8).

De opbouw van dit memo is als volgt. In de hoofdtekst worden de ramingen per vangnetgroep besproken. Voor de opbouw van de prognoses wordt een vaste procedure gehanteerd. Allereerst worden één of meerdere uitgangspunten per vangnetgroep geformuleerd. Hierbij is gebruik gemaakt van CBS- en CPB-cijfers over demografische en conjuncturele ontwikkelingen en informatie met betrekking tot WW- en WAO/WIA-ontwikkelingen die van invloed zijn op de vangnetgroepen. Vervolgens worden deze uitgangspunten vertaald in een prognose per vangnetgroep. Hierbij worden de volgende vangnetgroepen onderscheiden: zieke werklozen, uitzendkrachten, overige flexwerkers, ziekte als gevolg van zwangerschap, zwangerschapsverlof (wazo), herintredende wao'ers, vrijwillig verzekerden en overige groepen, waaronder orgaandonoren. In bijlage A wordt het economische beeld geschetst.

Uitgangspunten bij de ramingen

De uitgangspunten voor de ontwikkeling van de toekenningen en uitkeringsdagen zijn hieronder weergegeven.

- De invoering van de doorbetaling WW gedurende de eerste 13 weken van de ziekteperiode (dwbz) per 1 mei 2007 leidt tot een afname van het aantal toekenningen en uitkeringsdagen bij de groep zieke WW'ers. Dit effect is verwerkt in de volumeraming voor deze vangnetgroep. Hierbij dient te worden opgemerkt dat het aantal meldingen niet door dwbz wordt beïnvloed. In paragraaf 2 van dit memo is zowel de raming voor zieke WW'ers inclusief als exclusief het dwbz-effect opgenomen.
- Voor de zieke werklozen is indirect rekening gehouden met voorgenomen wetswijzigingen in de WW en WAO/WIA. Deze wijzigingen zijn opgenomen in de notitie WW Begrotingsramingen zomer 2007 (augustus 2007) en AO Begrotingsramingen ramingen zomer 2007 (augustus 2007) van het Kenniscentrum. Voor de WW betreft dit de aangepaste referte-eis, beperking van de verwijtbaarheidstoets en beperking van de WW-duur. Daarnaast zijn de effecten van VLZ, aSB en WIA meegenomen in de WW prognose.
- Demografische ontwikkelingen zijn meegenomen bij de wazo en ziekte tengevolge van zwangerschap. Verder is rekening gehouden met de werkgelegenheidsontwikkeling en de ontwikkeling van de arbeidsparticipatie van vrouwen. Bij de groep zieke tengevolge van zwangerschap is rekening gehouden met een stijging van de gemiddelde duur in 2007.
- Bij de zieke werklozen, uitzendkrachten en overige flexwerkers zijn conjuncturele ontwikkelingen van belang. De conjuncturele opleving leidt tot minder toekenningen en uitkeringsdagen van zieke werklozen. Voor de uitzendkrachten wordt in 2007 een verdere stijging verwacht en in 2008 een stabilisatie. Voor de overige flexwerkers is voor 2007 en 2008 een lichte toename verondersteld.
- Bij herintredende wao'ers zal er, mede als gevolg van de aSB-operatie, in 2007 en 2008 sprake zijn van een stijging voor zowel de toekenningen als de uitkeringsdagen. Daarnaast is er sprake van een trendmatige stijging als gevolg van een groeiende populatie herintredende ao'ers. Ook ex ao'ers die bij hun eigen werkgever het werk hebben hervat komen bij ziekte in aanmerking voor een vangnetuitkering.
- Voor de kleinere vangnetgroepen is uitgegaan van een stabilisatie ten opzichte van 2005. Het betreft de vrijwillig verzekerden, orgaandonoren en niet in te delen personen.
- Voor alle vangnetgroepen (met uitzondering van de groep zieke tengevolge van zwangerschap) is uitgegaan van een gelijkblijvende toekenningsfrequentie en gemiddelde verzuimduur in 2007 en 2008.
- Voor de middellange termijn is de ontwikkeling van de toekenningen uitkeringsdagen aangegeven uitgaande van een stabilisatie vanaf 2009, met uitzondering van de groep zieke werklozen. Voor deze groep is gebruik gemaakt van de ramingen uit de notitie WW Begrotingsramingen voorjaar 2007 van het Kenniscentrum.

Realisaties eerste halfjaar 2007

De realisaties van het eerste halfjaar van 2007 volgen in grote lijnen de geraamde ontwikkeling voor 2007. Dit geldt voor de groepen zieke in verband met zwangerschap, overige flexwerkers en zwangere vrouwen. De uitzendkrachten stijgen harder dan was verwacht, terwijl de herintredende wao'ers juist minder sterk toenemen, met name wat betreft de toekenningen. Het effect van dwbz is in april en mei al zichtbaar, dat wil zeggen dat de toekenningen van de groep zieke werklozen sterk zijn gedaald. Ten aanzien van de dagen is dit effect bij deze groep minder groot. Op de omvang van het dwbz-effect komen we bij de bespreking van de ramingen per vangnetgroep terug.

In navolging van de vorige raming (mei 2007) is voor de raming van de toekenningen in dit memo gebruik gemaakt van tellingen die uitsluitend betrekking hebben op toegekende betalingen. Door uit te gaan van toekenningen wordt aansluiting gevonden bij de toekenningen in 2005 die volgens dezelfde definitie zijn geteld. De meldingen, bestaande uit toekenningen en herstelmeldingen voor ingang uitkering (de zogenaamde hviu's) zijn met behulp van een opslagfactor op de toekenningen geraamd. Deze factor is in 2007 en 2008 gesteld op 1,275.

Bij de raming van de uitkeringsdagen wordt uitgegaan van een vergelijkbare ontwikkeling als bij de toekenningen.

Ramingen

De ramingen zijn hieronder zowel op totaalniveau als per vangnetgroep weergegeven. De toekenningen, meldingen, uitkeringsdagen en uitkeringsjaren op totaalniveau staan in tabel 1 voor de periode 2007-2012. De ramingen van de toekenningen en uitkeringsdagen voor 2007 en 2008 per vangnetgroep staan in tabellen 2 en 3. Tabel 4 bevat uitkeringsjaren per vangnetgroep. De uitkeringsjaren zijn berekend door de uitkeringsdagen te delen door 260.

1. Prognose toekenningen en uitkeringsdagen ZW op totaalniveau

Bij de prognose van het aantal toekenningen en uitkeringsdagen is uitgegaan van de realisaties in 2006 en de eerste twee kwartalen van 2007.

Tabel 1. Toekenningen, uitkeringsdagen en uitkeringsjaren ZW, inclusief dwbz en meldingen, 2005-2012, aantallen x 1000

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Toekenningen	473,2	537,2	497,7	483,8	482,8	482,2	481,8	481,6
Uitkeringsdagen	29.419	36.444	34.584	33.408	33.053	32.822	32.672	32.618
Uitkeringsjaren	113,1	140,2	133,0	128,5	127,1	126,2	125,7	125,5
Meldingen excl. dwbz		669,2	673,6	669,8	666,8	664,9	663,6	663,1
Mutaties (%)								
Toekenningen			-7,4	-2,8	-0,2	-0,1	-0,1	0,0
Uitkeringsdagen			-5,1	-3,4	-1,1	-0,7	-0,5	-0,2
Uitkeringsjaren			-5,1	-3,4	-1,1	-0,7	-0,5	-0,2
Meldingen excl. Dwbz			0,7	-0,6	-0,4	-0,3	-0,2	-0,1

Als gevolg van de recente realisatiecijfers voor 2007 zijn de ramingen voor enkele vangnetgroepen naar boven bijgesteld. Dit betreft de vangnetgroepen ziekte in verband met zwangerschap, uitzendkrachten, overige flexwerkers en zieke werklozen. Daarnaast is voor de groep zieke werklozen het effect van dwbz naar beneden bijgesteld voor de uitkeringsdagen en uitkeringsjaren. In vergelijking met de vorige raming is het dwbz-effect kleiner, dat wil zeggen de afname is in 2007 en 2008 minder groot dan eerder was verwacht. Op totaalniveau leidt dit tot een hoger aantal uitkeringsdagen en uitkeringsjaren. In 2007 en 2008 ligt het totale aantal uitkeringsjaren ongeveer 8.000 hoger.

Voor de periode 2009-2012 is uitgegaan van een stabilisatie van de toekenningen en dagen op het niveau van 2008. De enige uitzondering hierop vormt de vangnetgroep werklozen. Voor deze groep zijn afzonderlijke ramingen opgenomen in paragraaf 2.

2. Prognose toekenningen en uitkeringsdagen ZW per vangnetgroep

De toekenningen per vangnetgroep voor de periode 2006-2008 staan in tabel 2, de uitkeringsdagen in tabel 3. In tabel 4 zijn de uitkeringsjaren opgenomen. Het effect van dwbz is in de ramingen verwerkt. Tabel 5 bevat de ontwikkeling van de toekenningen, uitkeringsdagen en uitkeringsjaren inclusief en exclusief het dwbz-effect. Hieronder volgt per vangnetgroep een toelichting op de prognoses.

Uitzendkrachten en overige flexwerkers

De conjunctuur is bepalend voor de trendmatige ontwikkeling van de toekenningen. Voor 2007 gaan wij uit voor de uitzendkrachten uit van een toename van 13% voor de toekenningen. Voor 2008 wordt een stabilisatie verwacht ten opzichte van 2007. Voor de raming van 2007 is onder meer gebruik gemaakt van de realisaties in de eerste twee kwartalen van dat jaar. Voor de overige flexwerkers wordt per saldo uitgegaan van een lichte toename van de werkgelegenheid ten opzichte van het aantal toekenningen in 2006, rekening houdend met het economische herstel in 2007 en 2008. De verwachting is dat de toekenningsfrequentie in 2007 en 2008 constant blijft ten opzichte van 2006.

Voor de uitkeringsdagen waren in de meiraming de mutatiepercentages van zowel de uitzendkrachten als de overige flexwerkers gerelateerd aan de realisaties van het eerste kwartaal 2007. Op basis van de realisaties in het tweede kwartaal is de raming voor de uitzendkrachten naar boven bijgesteld. De stijging komt uit op ongeveer 18%. Hierbij is verondersteld dat de gemiddelde uitkeringsduur in 2007 zal stijgen. De ontwikkeling bij de overige flexwerkers wijst op een geringere stijging dan in mei was geraamd. Voor deze groep is van een stabilisatie ten opzichte van 2006 uitgegaan en een lichte stijging in 2008.

Wazo en ziekte als gevolg van zwangerschap

Het aantal geboorten vertoont sinds enkele jaren een daling die ook de komende jaren naar verwachting doorzet. Het aantal geboorten is in 2004 en 2005 met ruim 3% gedaald. In 2006 zet de dalende trend zich in iets mindere mate voort (1,5%). Deze daling zal naar verwachting in 2007 en 2008 op een vergelijkbaar percentage uitkomen. Gelet op de realisaties in de eerste twee kwartalen treedt naar verwachting in 2007 een lichte daling op. Uitgaande van een bescheiden werkgelegenheidsgroei in 2008 resulteert per saldo een stabilisatie. Hierbij is verondersteld dat de arbeidsparticipatie van vrouwen jonger dan 40 jaar stabiel blijft.

Bij ziekte als gevolg van zwangerschap is het aantal toekenningen de afgelopen jaren licht gestegen. Voor 2007 en 2008 wordt een voortzetting van deze trendmatige stijging verondersteld, waarbij overigens wel is gecorrigeerd voor het overhevelingseffect in 2006. Dit betekent dat de toekenningen in 2007 lager liggen dan in 2006. Deze daling wordt bevestigd door de realisaties van de eerste twee kwartalen. Op grond van de gerealiseerde uitkeringsdagen in 2007 lijkt er sprake te zijn van een verdergaande toename van de gemiddelde ziekteduur: het aantal uitkeringsdagen per toekenning laat een stijging zien ten opzichte van de voorgaande kwartalen. Voor 2007 wordt uitgegaan van een stijging met 2,8% en in 2008 met 1%.

Zieke werklozen

De ontwikkeling van de vangnetgroep zieke werklozen is gerelateerd aan de ontwikkeling van het gemiddelde lopende bestand ww. Uitgaande van de meest recente CPB-ramingen van de economische groei, werkloze beroepsbevolking, loonontwikkeling en arbeidsproductiviteit heeft UWW een prognose vervaardigd van zowel de instroom, uitstroom als het lopende bestand WW. Op basis van de UWW-prognoses voor de WW is de raming voor de zieke werklozen verkregen. Hierbij is verondersteld dat de daling bij zieke werklozen minder groot is, omdat de gezondere werklozen sneller uitstromen dan de minder gezonde. Het aantal toekenningen zal in 2007 dalen met bijna 14% en in 2008 met ruim 11%. Voorlopig wordt verondersteld dat de uitkeringsdagen in gelijke mate dalen als de

toekenningen, zowel in 2007 als 2008. Naast de conjuncturele daling is er ook sprake van de invoering van dwbz per 1 mei 2007. Dit leidt tot een extra afname.

Op basis van uitstroomgegevens over 2005 voor de vangnetgroep zieke werklozen blijkt dat in de eerste 13 weken van de ziekteperiode ongeveer 73% is uitgestroomd. Nadat met ingang van 1 mei 2007 de regeling loondoorbetaling bij ziekte is ingegaan, betekent dit dat de eerste 13 weken geen toekenningen zw meer plaatsvinden. Voor 2007 komt dit neer op ongeveer een halvering van het aantal toekenningen. In 2008 en de volgende jaren bedraagt het effect 73%. Uitgaande van de realisaties in april en mei 2007 stellen we de ramingen in 2007 naar boven bij tot 31.000 toekenningen. Cijfers over het derde kwartaal moeten uitwijzen of deze opwaartse bijstelling voldoende is.

Voor de uitkeringsdagen van de groep zieke werklozen is de omvang van het dwbz-effect geraamd op basis van de toekenningen in 2007 en 2008 en de geraamde gemiddelde uitkeringsduur in de eerste 13 weken van de ziekteperiode. Het dwbz-effect is als volgt verkregen. Uitgaande van ongeveer 60.000 toekenningen van zieke werklozen in 2007 op jaarbasis betekent dit dat bijna 44.000 toekenningen binnen 13 weken uitstromen. De gemiddelde uitkeringsduur van deze groep is bij benadering 3,5 weken ofwel 17 dagen. De overige 16.000 toekenningen (27%) duren per definitie tenminste 13 weken ofwel 65 dagen. Samen zijn dit ongeveer 1,8 miljoen uitkeringsdagen ($=60.000 \times (0,73 \times 17 + 0,27 \times 65)$). Invoering van dwbz is ingegaan per 1 mei 2007, dus het effect in 2007 is 1,2 miljoen minder dagen ($2/3$ van 1,8 mln.). In 2008 is er sprake van minder toekenningen maar werkt dwbz wel het gehele jaar door: ongeveer 1,6 miljoen dagen minder.

Tabel 2 Toekenningen per vangnetgroep, 2005-2008 (x 1000)

	Aantal toekenningen (x 1000)				Percentages		
	2005	2006	2007 raming	2008 raming	2007 tov gemiddelde 2005/2006 raming	2007 tov 2006 raming	2008 tov 2007 raming
Zwangere vrouwen^{a)}	60,6	78,2	70,1	70,8	1,0		1,0
Uitzendkrachten	162,2	174,9	197,6	197,6		13,0	0,0
Overige flexwerkers	24,0	27,4	28,2	28,5		2,9	1,0
Zieke werklozen	72,8	67,7	31,0	14,4		-54,2	-53,2
Herintredende wao'ers	29,9	32,3	33,9	35,6		5,0	5,0
Vrijwillige verzek.	4,5	5,2	5,2	5,2		0,0	0,0
Overige	2,9	4,5	3,1	3,1	-16,2		0,0
Totaal excl. Wazo	356,9	390,3	369,1	355,2		-5,4	-3,8
Wazo	116,3	146,9	128,6	128,6	-2,3		0,0
Totaal incl. Wazo	473,2	537,2	497,7	483,8		-7,4	-2,8

a) Ziekte als gevolg van zwangerschap

Tabel 3 Uitkeringsdagen per vangnetgroep, 2005-2008 (x 1000)

	Aantal uitkeringsdagen (x 1000)				Percentages		
	2005	2006	2007 raming	2008 raming	2007 tov gemiddelde 2005/2006 raming	2007 tov 2006 raming	2008 tov 2007 raming
Zwangere vrouwen	2.887,8	3.776,5	3.880,6	3.919,4		2,8	1,0
Uitzendkrachten	2.867,6	3.948,9	4.643,2	4.643,2		17,6	0,0
Overige flexwerkers	4.351,9	6.136,3	6.136,3	6.197,7		0,0	1,0
Zieke werklozen	7.193,1	9.627,1	7.497,4	6.132,7		-22,1	-18,2
Herintredende wao'ers	1.431,6	1.649,8	1.778,5	1.867,4		7,8	5,0
Vrijwillige verzek.	296,7	334,9	335,6	335,6		0,2	0,0
Overige	362,8	165,6	173,7	173,7	-34,3		0,0
Totaal excl. Wazo	19.391,6	25.639,0	24.445,2	23.269,6		-4,7	-12,0
Wazo	10.027,2	10.805,3	10.138,9	10.138,9	-2,7		0,0
Totaal incl. Wazo	29.418,8	36.444,2	34.584,1	33.408,4		-5,1	-3,4

Tabel 4 Uitkeringsjaren per vangnetgroep, 2005-2008 (x 1000)

	Aantal uitkeringsjaren (x 1000)				Percentages		
	2005	2006	2007 raming	2008 raming	2007 tov gemiddelde 2005/2006 raming	2007 tov 2006 raming	2008 tov 2007 raming
Zwangere vrouwen	11,1	14,5	14,9	15,1		2,8	1,0
Uitzendkrachten	11,0	15,2	17,9	17,9		17,6	0,0
Overige flexwerkers	16,7	23,6	23,6	23,8		0,0	1,0
Zieke werklozen	27,7	37,0	28,8	23,6		-22,1	-18,2
Herintredende ao'ers	5,5	6,3	6,8	7,2		7,8	5,0
Vrijwillige verzek.	1,1	1,3	1,3	1,3		0,2	0,0
Overige	1,4	0,6	0,7	0,7	-34,3		0,0
Totaal excl. Wazo	74,6	98,6	94,0	89,5		-4,7	-12,0
Wazo	38,6	41,6	39,0	39,0	-2,7		0,0
Totaal incl. Wazo	113,1	140,2	133,0	128,5		-5,1	-3,4

Herintredende wao'ers

Voor deze groep is verondersteld dat, voornamelijk als gevolg van aSB en een grotere populatie herintredende ao'ers die bij ziekte gebruik kan maken van het vangnet, een verdere toename optreedt van ongeveer 5% in zowel 2007 als 2008. In vergelijking met de meiraming is deze raming neerwaarts bijgesteld omdat de realisaties in 2007 op een minder grote toename wijzen dan was verwacht.

Overige vangnetgroepen

De resterende vangnetgroepen zijn relatief klein. Voor deze groepen is verondersteld dat er in 2007 en 2008 geen grote veranderingen optreden.

Tabel 5 Toekenningen en uitkeringsdagen zieke WW'ers, inclusief en exclusief effect van dwbz, 2005-2012 (x 1000)

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Inclusief dwbz								
Toekenningen	72,8	67,7	31,0	14,4	13,4	12,8	12,4	12,2
Mutatie (%)				-53,5	-6,9	-4,5	-3,1	-1,6
Uitkeringsdagen	7.193,1	9.627,1	7.497,4	6.132,7	5.777,0	5.545,9	5.396,2	5.342,2
Mutatie (%)				-18,2	-5,8	-4,0	-2,7	-1,0
Exclusief dwbz								
Toekenningen	72,8	67,7	58,4	51,8	48,8	46,9	45,6	45,1
Mutatie (%)			-13,7	-11,3	-5,8	-4,0	-2,7	-1,0
Uitkeringsdagen	7.193,1	9.627,1	8.664,4	7.685,3	7.239,5	6.950,0	6.762,3	6.694,7
Mutatie (%)			-10,0	-11,3	-5,8	-4,0	-2,7	-1,0

Augustusbrief

In de begrotingscyclus is de augustusbrief het moment waarop de begrotingsruimte voor het volgende jaar definitief wordt vastgesteld. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid maakt ten behoeve daarvan ramingen van de beslissingen en

uitkeringsjaren. Zij baseren zich daarbij op de juninota¹ van UWV en op de nieuwe macro-economische vooruitzichten uit de Macro Economische Verkenningen van het CPB. De ramingen worden opgenomen in het zogenaamde light-model dat wordt gebruikt om de financiële ruimte berekenen.

Tabel 6 Ramingen meldingen en uitkeringsjaren vangnet ZW (x 1.000), 2007 en 2008, SZW en UWV

	2007	2008
Meldingen (aanvragen) ¹		
Prognose 2007-II UWV	674	670
Augustusbrief SZW	673	671
Uitkeringsjaren		
Prognose 2007-II UWV	133	129
Augustusbrief SZW	116	113

¹ Onder meldingen worden verstaan toekenningen en herstel meldingen voor ingang uitkering (hviu)

In tabel 6 zijn de actuele volumeramingen vergeleken met de ramingen uit de augustusbrief. De verschillen bij de meldingen zijn verwaarloosbaar. Bij de uitkeringsjaren is er wel een duidelijk verschil. Voor een deel komt dat doordat de UWV-ramingen met 8.000 naar boven zijn bijgesteld voor 2007 en 2008. Een tweede element in de verschillen ligt in het feit dat SZW de ramingen baseert op de juninota. In de juninota worden ook uitkeringsjaren meegenomen die te maken hebben met de vangnetlasten WGA van flexwerkers die voor rekening van de sectorfondsen komen. Deze zitten niet in de UWV-ramingen. In 2007 zijn dit er bijna 3 duizend en in 2008 4 duizend. Na correctie blijft er echter een verschil bestaan met de raming van SZW van meer dan 10.000 uitkeringsjaren. NB: voor de berekening van de begrotingsruimte zijn niet zozeer de absolute aantallen van belang als wel de mutaties.

Conclusie: Hoewel de verschillen tussen de UWV-raming en de raming voor de augustusbrief voor het grootste deel verklaarbaar zijn blijft er een mate van onduidelijkheid bestaan. Om in de toekomst de mate van onduidelijkheid zo klein mogelijk te houden en gegeven het belang van de juninota voor de besluitvorming rond de augustusbrief is het noodzakelijk dat het overleg rond de juninota verder wordt geïntensiveerd.

¹ Juninota Financiële ontwikkeling UWV-fondsen 2007-2008

Bijlage A: Economische beeld

De prognoses van de volumina zijn mede gebaseerd op de economische ontwikkeling. De economische ontwikkeling beïnvloedt de verzekerde populatie en de ontwikkeling van de werkloosheid. De belangrijkste economische grootheden die de grondslag vormen voor de verschillende basisprojecties zijn opgenomen in tabel A.1.

Tabel A.1 Uitgangspunten economische ontwikkeling voor de periode 2004 – 2012 (jaarlijkse groei in procenten)

Grootheden	2005	2006		2007		2008		2009-2012
		<i>vorige</i>	<i>nieuw</i>	<i>vorige</i>	<i>nieuw</i>	<i>vorige</i>	<i>nieuw</i>	
Bruto binnenlands product	1,5	3,0	3,0	2,75	2,7	2,75	2,5	1,8
Uitvoer (excl. energie)	6,8	8,1	7,9	6,75	7,0	8,0	7,5	
Inflatie	1,7	1,1	1,1	1,25	1,7	1,25	2,4	1,4
Loonsom, marktsector	1,3	1,3	1,3	2,5	2,5	4,25	4,5	3,8
Investerings, excl. Woningen	3,1	7,0	6,4	4,5	2,75	6,0	4,5	
Werkgelegenheid (arbeidsjaren)	-0,3	1,8	1,8	2,1	1,7	0,9	0,8	1)
Werkgelegenheid (personen)	0,0	2,3	2,3	1,75	2,25	1,25	(1,25)	
Werkloze beroepsbevolking (x1000)	483	413	413	355	340	315	315	2)

Bron: CPB, CEP 2007, april 2007, Nieuwsbrief juni 2007 en voorlopige cijfers MEV 2008. De CPB ramingen lopen tot en met 2011, voor 2012 is uitgegaan van hetzelfde niveau als in 2011.

- 1) Het CPB verwacht nog een lichte toename in 2009 van 0,2% en daarna vrijwel een stabilisatie.
- 2) De werkloosheid daalt in 2009 tot 306.000, om vervolgens weer toe te nemen tot 318.000 in 2010 en 329.000 in 2011.

Conjunctuur in 2007-2008

Voor 2007 en 2008 zijn de economische vooruitzichten gunstig, zij het dat groei van het BBP een fractie lager ligt dan in 2006. De meest recente schatting van het CBS geeft aan dat de groei van het bbp in het tweede kwartaal van 2007 2,4% bedraagt². Dit is vrijwel gelijk aan de groei in het eerste kwartaal. Ten opzichte van het vorige kwartaal groeide de economie met 0,2%. Dit percentage is het laagste in de afgelopen twee jaar. In de afgelopen twee jaar lag het groeipercentage tussen 0,6 en 0,9%. Het beeld van de conjunctuur is eind juni 2007 iets minder gunstig dan in de voorafgaande maanden. Dit komt onder meer doordat de consumptie minder hard is gegroeid. De consumptiegroei bleef achter door het lage gasverbruik. Hiertegenover staan een gelijkblijvende uitvoergroei. De investeringen zijn in het tweede kwartaal gestegen, maar minder sterk dan in de twee voorgaande kwartalen.

Omslag ontwikkeling werkgelegenheid en werkloosheid zet door in 2007 en 2008

De werkgelegenheid in de marktsector stijgt in 2007 naar verwachting met 1,7%. In 2008 vlakt deze stijging wat af, maar omdat de werkgelegenheid sneller toeneemt dan het arbeidsaanbod blijft de werkloosheid dalen, tot 4% in 2008.

Conclusie

Het CPB heeft de groeiverwachtingen licht naar beneden bijgesteld ten opzichte van de vorige prognose, maar de economische vooruitzichten voor Nederland blijven naar verwachting tot eind 2008 gunstig.

² CBS, persbericht, 14 augustus 2007

Overzicht KENNISMEMO'S

2005

- 05/01 Eigen risicodragers WAO/WIA
- 05/02 RWI rapport "de weg terug: van arbeidsongeschiktheid naar werk
- 05/03 Reïntegratiemarkt en UWV in vogelvlucht
- 05/04 Doorstroom van WW naar WWB per regio
- 05/05 Stelselherzieningen in WW sinds 2003 [artikel in W&I]
- 05/06 WW kwartaalramingen 2005 IV
- 05/07 AO Kwartaalramingen 2005 IV

2006

- 06/01 ZW Kwartaalramingen 2005 IV
- 06/02 Werkloosheid in de regio Haaglanden
- 06/03 Ontwikkelingen bij WAJONG
- 06/04 Vraaggericht re-integreren en arbeidsmarktprognoses [artikel in W&I]
- 06/05 Startnotitie WAJONG
- 06/06 WW Kwartaalramingen 2006 I
- 06/07 AO Kwartaalramingen 2006 I
- 06/08 Dossierstudie WIA 80-100
- 06/09 WIA Kwartaalramingen 2006 I
- 06/10 ZW Kwartaalramingen 2006 I

- 06/11 Vaststelling en evaluatie van effectiviteit van reïntegratiemaatregelen voor WW cliënten
- 06/12 Eerste verkenningen WIA
- 06/13 Steekproeftrekking onderzoek zittend bestand WW
- 06/14 Uitstroomkansen in WIA
- 06/15 Klantontwikkelingen UWV
- 06/16 Herbeoordeling van werkende WAO'ers
- 06/17 Re-integratie na herbeoordeling [artikel in het blad **re-integratie**]
- 06/18 Instroom in WW na ontslag van werknemers met Wiw- of ID-baan
- 06/19 WW Kwartaalramingen 2006 II
- 06/20 AO Kwartaalramingen 2006 II

- 06/21 ZW Kwartaalramingen 2006 II
- 06/22 De oudere werknemer [artikel W&I]
- 06/23 Klachten; stand van zaken en benchmark met andere publieke instellingen
- 06/24 Witte fraude bij jongeren
- 06/25 Langdurige werkloosheid [artikel in W&I]
- 06/26 Duurzaamheid plaatsingen [artikel in W&I]
- 06/27 Startnotitie vangnet ZW
- 06/28 Zittend Bestand WW: Indicaties voor re-integratiekansen en handhavingsrisico's
- 06/29 Ontwikkelingen bij gemeenten na invoering van de WWB
- 06/30 Een jaar WIA; de balans [artikel in ESB]

2007

- 07/01 Doorstroom van WW naar bijstand (WWB), 2003-2010
- 07/02 Indicatieve quick scan participatiepotentieel UWV klanten
- 07/03 Tussenrapportage dossieronderzoek Wajong
- 07/04 WIA monitor WGA; eerste meting
- 07/05 Geactualiseerde raming re-integratiepotentieel UWV klanten
- 07/06 Voorjaarsraming WW
- 07/07 Voorjaarsraming AO
- 07/08 Voorjaarsraming ZW
- 07/09 De groep 35-min in kaart gebracht
- 07/10 Over slaagpercentages en re-integratiedoelstellingen; schattingen en overwegingen

- 07/11 **WIA monitor vangnet; eerste meting [eerdaags te verschijnen]**
- 07/12 **Stand van zaken onderzoek Zittend Bestand WW [eerdaags te verschijnen]**
- 07/13 **Resultaten onderzoek zitten bestand [eerdaags te verschijnen]**
- 07/14 ZW Raming 2007-II
- 07/15 AO Raming 2007-II
- 07/16 WW Raming 2007-II